CZU: 342.721:341.231.14-053.2 **https://doi.org/10.5281/zenodo.7638268**

PROTEJAREA VIEȚII PRIVATE ȘI A IMAGINII COPILULUI CONFORM STANDARDELOR INTERNAȚIONALE

COJOCARU Violeta

doctor habilitat, profesor universitar,
Prorector Universitatea de Stat din Moldova
ORCID ID: 0000-0003-3816-3318

Summary. *The study aims to explain the concepts of privacy and image of the child, these being explained through the prism of an analysis from general to particular. The specifics of the child's privacy and his right to an image are explained by the authors in the light of international standards relevant to the protection of children's rights, as well as relevant national provisions.*

At the same time, the article also contains the approach of specific aspects tangential to the child's right to image, approached through the prism of both the thematic reports prepared by the author and through the European Court of Human Rights.

The importance of the study materializes through the multilateral approach to the right to privacy and the image of the child in both forms, both theoretical and practical.

Keywords*: child, rights, privacy, image, standards, jurisprudence.*

Preocuparea pe care o suscită astăzi problematica vieții private a copilului derivă din recunoașterea incontestabilă a multilateralității și originalității acestei instituții, dar și a faptului că ea privește în mod direct circa o treime din populația globului pământesc - copiii. Statele recunosc prin ratificarea convențiilor în domeniul protecției drepturilor copiilor, prin participarea la lucrările organizaților internaționale în domeniu, existența standadelor internaționale ce urmează a fi preluate în legislația și practica națională.

În acest articol vom scoate în evidență acțiunile prin care frecvent se aduce atingere dreptului la viața privată și imaginii copilului.

Prima situație este cea în care imaginea copilului, ca parte componentă a vieții sale private este expusă public, contrar interesului său superior și fără a-i asigura o protecție în acest sens, pe de altă parte se referă la aflarea copilului în ipostaza de destinatar al informației difuzată prin intermediul serviciilor media audiovizuale. [1]

Un alt aspect vizează două interese - dreptul copilului la respectarea vieții private și la propria imagine și necesitatea de informare sau dreptul la informații, exemplificăm și prin folosirea imaginii copilului în campaniile electorale. [2]

Cel de-al treilea aspect se referă la protecția datelor cu caracter personal ale copilului. Odată cu globalizarea și informatizarea proceselor legate de existența umană și, în special, în ceea ce privește interacțiunea copiilor cu tehnologiile informaționale, subiectul vieții private, a devenit din ce în ce mai important în contextul protecției datelor cu caracter personal. [3]

Proiectarea unor norme internaţionale ce legiferează cooperarea dintre state în domeniul protecţiei drepturilor copilului a condiţionat cristalizarea unei instituţii juridice internaţionale distincte: *protecţia internaţională a drepturilor copilului*, care se materializează printr-o totalitate de norme, subinstituţii şi proceduri internaţionale ce asigură protecţie în domeniul drepturilor copilului prin elaborarea de standarde internaţionale şi mecanisme speciale de protecţie şi garantare a acestor drepturi. [1, p.32-36]

Din păcate, copiii prezintă un risc mult mai mare de a avea o experienţă negativă în ceea ce le vizează viaţa lor privată, inclusiv datorită caracterului maleabil pe care-l au. În funcţie de adulţii din jurul lor, de situaţiile lor individuale de viaţă şi de timpul petrecut în mare parte online, aceştia sunt deosebit de vulnerabili la admiterea unei încălcări a vieţii lor private, şi mai cu seamă a dreptului lor la imagine. [2, p.46]

Mai mult decât atât, copilul aflându-se în dezvoltare şi creştere permanentă a cărui comportament, obişnuinţă, stare fizică şi emoţională este monitorizat activ prin înregistrarea video şi/sau audio, se face extrem de vulnerabil având în vedere faptul că despre el se vor păstra informaţii sensibile care ar putea fi utilizate pe parcursul vieţii şi care ar putea cauza prejudicii de imagine, frustrări sau manipulări.

Viaţa privată ca şi concept teoretic nu are o definiţie unanim acceptată, deşi cercetările ştiinţifice în domeniu încearcă într-o oarecare măsură să o definească prin intermediul atributelor sale esenţiale. Mai cu seamă, specificul acesteia nu este definit atunci când este pusă în discuţie problematica drepturilor copilului.

Comisia Europeană pentru Drepturile Omului a adus următoarea interpretare a noţiunii de viaţă privată: dreptul la respectarea vieţii private este dreptul la intimitate, dreptul de a trăi aşa cum doreşti, protejat de publicitate. [3, p.62]

În Pactul internaţional cu privire la drepturile civile şi politice se arată că respectul vieţii intime şi private protejează un domeniu special al existenţei şi autonomiei umane care nu se extinde asupra sferei libertăţii şi vieţii private ale altor persoane şi aduce următoarele aspecte esenţiale pentru înţelegerea noţiunii de viaţă intimă şi privată: identitatea, intergritatea, intimitatea, autonomia, comunicarea, identitatea sexuală. [4, p.294-299]

În acest context, potrivit opiniei autoarei Olga Beneș noţiunea de „viaţă privată“ în sensul jurisprudenţei Curţii de la Strasbourg reprezintă o noţiune largă, care nu este susceptibilă de o definiţie exhaustivă şi cuprinde integritatea fizică şi morală a persoanei. Ea poate cuprinde multiple aspecte ale identităţii fizice si sociale a individului. Iar „simplul act de stocare a datelor referitoare la viaţa privată a unei persoane constituie o ingerinţă în sensul articolului 8 [din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, care garantează dreptul la

respectarea vieţii private şi de familie, a domiciliului şi a corespondenţei] (…). Puţin contează dacă informaţiile stocate sunt sau nu folosite ulterior (…). Cu toate acestea, pentru a determina dacă datele personale deţinute de autorităţi fac să intre în joc un oarecare [aspect] al vieţii private (…), Curtea Europeană [Drepturilor Omului] va ţine seama de contextul specific în care informaţiile au fost colectate şi stocate, de natura datelor înregistrate, modul în care acestea sunt utilizate şi prelucrate şi rezultatele la care se poate ajunge astfel (…) [5, p.35]

Cert este faptul că conform celor mai sus enunţate, copilul are dreptul la protejarea imaginii sale publice şi a vieţii sale private datorită garantării acestuia prin intermediul prevederilor normative relevante, fiind interzisă orice acţiune de natură să afecteze imaginea publică a copilului sau dreptul acestuia la viaţă privată, indiferent de felul în care este definită.

În acest context, pornind de la considerentul că „omenirea datorează copilului tot ce îi poate oferi mai bun”, Organizaţia Naţiunilor Unite a adoptat la 20.11.1959 Declaraţia drepturilor copilului. La 20 noiembrie 1989, Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite a luat decizia de a adopta Convenţia cu privire la Drepturile Copilului. Articolul 16 al Convenţiei privind Drepturile Copilului prevăzând la alin.(1): „Nici un copil nu va fi supus unei imixtiuni arbitrare sau ilegale în viaţa sa privată, în familia sa, în domiciliul său ori în corespondenţa sa, precum şi nici unui fel de atac ilegal la onoarea şi reputaţia sa.”

Totodată, la alin.(2), Convenţia prevede că: „ Copilul are dreptul la protecţia garantată de lege împotriva unor astfel de imixtiuni sau atacuri.” Aşa cum poate fi observant, dreptul la viaţă privată, care este cel mai extins dintre drepturile prevăzute la articolul 16 al Convenţiei privind Drepturile Copilului, constă în cel puţin cinci dimensiuni distincte: integritate fizică şi psihică; autonomie decizionala; identitate personală; confidenţialitatea informaţiilor; şi intimitatea fizică/spaţială. [6, p.78-81]

În ceea ce priveşte drepturile care favorizează punerea în aplicare a dreptului copilului la viaţă privată, articolul 12 este primordial. Acesta incubă obligaţia de a acorda importanţa cuvenită opiniei copiilor în funcţie de vârsta şi maturitatea lor atunci când sunt puse în discuţie aspecte ce-i vizează. Semnificaţia acestei cerinţe nu trebuie trecută cu vederea, deoarece oferă copiilor, prin extindere, posibilitatea de a identifica probleme care interferează cu percepţia lor asupra dreptului la intimitate şi la viaţa lor privată pe care adulţii îl pot trece cu vederea.

Se impune următorul raţionament, dreptul la imagine a copilului urmează să fie analizat în lumina prevederilor naţionale relevante ca parte componentă a dreptului la respectarea vieţii private.

(1) Dreptul la protecţia vieţii private a copilului în general, precum şi cel al protecţiei imaginii, în mod special, este corelativ obligaţiei imputabile furnizorilor

de servicii media de a asigura protecţia celor menţionate supra. În acest sens, Codul Serviciilor Media Audiovizuale al Republicii Moldova [7] prevede la alin.(1), art.15 că: „Furnizorii de servicii media au obligaţia să respecte principiul interesului superior al minorului.”

Chiar dacă conceptul principiului interesului superior al copilului este unul destul de larg şi pot apărea adesea dificultăţi în a-l interpreta, totuşi vom considera că având în vedere aria sa de acoperire, legiuitorul Republicii Moldova a inclus în acesta şi protecţia imaginii copilului.

În această ordine de idei, dreptul la protecţia imaginii copilului este înserat la alin.(2) a art. 15, care prevede că: „Minorul are dreptul la protecţia imaginii şi a vieţii sale private.” În contextul acestei reglementări a Codului Serviciilor Media Audiovizuale, este relevant a menţiona că aceasta este una generală, în raport cu reglementările ce vin să o întărească, inclusiv pe segmentele de participare a minorului la un program audiovizual (alin.(3), (5) a articolului 15); difuzarea programelor audiovizuale susceptibile de a afecta dezvoltarea fizică, mintală sau morală a minorilor, în special a celor ce conţin scene de pornografie sau de violenţă nejustificată. (alin.(6) (7) (8) a articolului 15)

Considerăm esenţial a menţiona că alin.(4) a articolului 15 pune în balanţă două interese: „Dreptul minorului la respectarea vieţii private şi la propria imagine prevalează în faţa necesităţii de informare, inclusiv în cazul minorului aflat în situaţii dificile.” În temeiul acestei constatări vom observa că dreptul copilului la respectarea vieţii private şi la propria imagine prevalează în raport cu dreptul la informare – privit sub aspectul general, al întregii societăţi, astfel încât nici-o invocare a dreptului la informare nu va justifica ingerinţe admise asupra dreptului la viaţa privată şi la propria imagine.

Articolul 15 al Codului Serviciilor Media Audiovizuale al Republicii Moldova este relevant inclusiv prin faptul că prevede o serie de responsabilităţi puse în sarcina Consiliului Audiovizualului, în calitatea sa de de autoritate publică autonomă, care reglementează domeniul comunicării audiovizuale în raport cu protecţia imaginii copilului. Astfel, alineatele (9), (10) şi (11) a articolului 15 prevăd sub aspect general care sunt direcţiile de activitate a Consiliului Audiovizualului pe acest segment.

În vederea evitării dublării unor prevederi pertinente în ceea ce vizează protecţia imaginii copilului, alin.(9) a articolului 15 face trimitere la Regulamentul privind conţinuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia Consiliului Audovizualului nr. 61/219 din 30 decembrie 2019, care include norme speciale cu referire la protecţia minorilor în Capitolul V, stabilind astfel cerinţe privind respectarea drepturilor minorului în programele audiovizuale, precum şi modul în care se clasifică programele audiovizuale în vederea protecţiei minorilor.

În același context, Legea cu privire la protecţia copiilor împotriva impactului negativ al informaţiei [8] deşi se referă în marea sa parte la protecţia împotriva impactului negativ pe care-l poate avea informaţia asupra copilului aflat în calitate de destinatar al acesteia, prevede la art. 4 interdicţia difuzării informaţiei ce conţine date personale cu impact negativ asupra copiilor.

Această interdicţie prevede expres câteva categorii de subiecţi, ai căror date cu caracter personal sunt interzise spre difuzare, fapt ce nu poate fi privit separat de interdicţia generală de a difuza date cu caracter personal ale copiilor prin intermediul mass-mediei. Deşi această interdicţie este instituită inclusiv pentru a nu admite ingerinţe asupra dreptului său la imagine, totuşi norma este prevăzută astfel încât să excludă orice potenţială identificare a copilului în societate. Or, lit.d), alin.(1) a articolului 4 a Legii menţionate supra prevede că difuzarea unei astfel de informaţii este interzisă în contextul în care aceasta jigneşte demnitatea copilului deja identificat şi/sau lezează interesele sale superioare.

Legea cu privire la publicitate [9] prevede două direcţii în care este interzisă utilizarea imaginii copilului. Astfel, lit.(d), alin.(1) art.19 prevede că: „...Implicarea minorilor în publicitatea consumului de băuturi alcoolice nu se admite” iar art.23 prevede la lit.a), alin.(4) interdicţia implicării copiilor precum şi utilizarea imaginilor cu chipurile acestora în scopuri de publicitate şi de promovare a produselor alimentare nerecomandate preşcolarilor şi elevilor.

Considerăm că potrivit prevederilor mai sus enunţate, protecţia inviolabilităţii personalităţii copilului, protecţia de orice fel de exploatare deopotrivă cu protecţia onoarei şi demnităţii fiecărui copil rămân a fi obligaţiii pozitive ale Statului.

(2) Conceptul dreptului la imagine susţine că fiecare individ are dreptul şi capacitatea de a decide modul în care-i este utilizată imaginea, aceasta reprezentând un aspect primordial, mai cu seamă în contextul în care este pusă problema capacităţii sau incapacităţii unei societăţi contemporane de a asigura prin intermediul serviciilor media audiovizuale deplinătatea exercitării dreptului la informare, precum şi corelativ – respectarea drepturilor ce descind din furnizarea acestor informaţii. [10, p.161-164]

În baza jurisprudenţei CtEDO, dreptul la imagine este o componentă a dreptului la respectarea vieţii private, reglementat de art.8 din CEDO, care are drept scop protejarea identităţii persoanei, a sferei sale intime, a relaţiilor sale personale, a libertăţii sexuale.

În cauza *Bogomolova împotriva Rusiei*, CtEDO a subliniat că „Deşi obiectul esenţial al articolului 8 este acela de a proteja persoana împotriva ingerinţei arbitrare a autorităţilor publice, acesta nu obligă statul să se abţină de la o astfel de ingerinţă: pe lângă acest angajament negativ, pot exista obligaţii pozitive

inerente respectării efective a vieții private și de familie. Aceste obligații pot presupune adoptarea de măsuri menite să asigure respectarea vieții private chiar și în sfera relațiilor indivizilor dintre ei.”

Aplicând aceste considerente la prezenta cauză, CtEDO a constatat că „efectul publicării fotografiei asupra reputației reclamantei poate fi acceptat că a atins un anumit nivel de seriozitate și a prejudiciat exercitarea de către reclamantă a dreptului său la respectarea vieții sale private. Principala problemă a cauzei a fost dacă instanțele naționale i-au fost acordat reclamantei și fiului ei un nivel suficient de protecție.

Hotărârea *Bogomolova împotriva Rusiei* reconfirmă importanța dreptului la viața privată și de familie, care cuprinde dreptul la protecția imaginii. Încălcarea vădită a articolului 8 CEDO a fost analizată într-un mod clar și concis, afirmând poziția puternică a CEDO în această problemă. Indiferent de unde a fost preluată poza minorului din prezenta cauză (internet, așa cum s-a susținut inițial la paragrafele 12 și 17, sau un dosar cu fotografiile de vacanță ale unui prieten), faptele cauzei demonstrează cum chiar și fotografiile copiilor pot fi tratate într-un mod care este incompatibil cu CEDO. În special, dreptul la protecția imaginii copilului este garantat prin articolul 8 CEDO și este, de asemenea, recunoscut în legislația națională. [11, p.9]

Un alt caz important este *Reklos și Davourlis împotriva Greciei* care a avut ca obiect fotografiile cu un nou-născut făcute într-o clinică privată, fără acordul prealabil al părinților, ale căror negative au fost păstrate de fotograf.

Curtea a constatat că nu este de neînsemnat faptul că fotograful a putut păstra negativele fotografiilor contravenționale, în ciuda solicitării exprese a reclamanților, care au exercitat autoritatea părintească, ca negativele să le fie predate. Incontestabil, fotografiile arătau pur și simplu un portret față în față al bebelușului și nu îl prezentau pe fiul reclamanților într-o stare care ar putea fi considerată degradantă sau, în general, capabilă să îi încalce drepturile personalității.

Cu toate acestea, problema cheie în prezenta cauză nu este natura, inofensivă sau de altă natură, a reprezentării fiului reclamanților pe fotografiile ofensive, ci faptul că fotograful le-a păstrat fără acordul reclamanților. Imaginea bebelușului a fost astfel păstrată în mâinile fotografului într-o formă identificabilă, cu posibilitatea utilizării ulterioare împotriva dorinței persoanei în cauză și/sau a părinților acestuia.”

Curtea a statuat că: „Imaginea unei persoane constituie unul dintre atributele principale ale personalității sale, deoarece dezvăluie caracteristicile unice ale persoanei și o distinge de semenii săi. Dreptul la protecția imaginii este astfel una dintre componentele esențiale ale dezvoltării personale și presupune dreptul de a controla utilizarea acelei imagini.

În timp ce în majoritatea cazurilor, dreptul de a controla o astfel de utilizare implică posibilitatea unei persoane de a refuza publicarea imaginii sale, acesta acoperă şi dreptul persoanei de a se opune înregistrării, conservării şi reproducerii imaginii de către o altă persoană. Întrucât imaginea unei persoane este una dintre caracteristicile atașate personalității sale, protecţia efectivă a acesteia presupune, în principiu şi în împrejurări precum cele din prezenta cauză, obținând acordul persoanei în cauză în momentul realizării fotografiei şi nu pur şi simplu dacă şi când aceasta este publicată. În caz contrar, un atribut esențial al personalității ar fi păstrat în mâinile unui terț, iar persoana în cauză nu ar avea control asupra vreunei utilizări ulterioare a imaginii.” [11, p.7]

Folosirea imaginii copilului în scopuri electorale de către demnitari, funcționari publici şi actori politici, precum şi participarea copilului la procesele decizionale ce-l vizează şi ce-i sunt de interes, au fost şi rămân a fi subiecte de interes.

Standardele internaționale interzic utilizarea imaginii copilului în procesele electorale, iar autoritățile sunt obligate să monitorizeze procesul electoral, cum ar fi Comisia Electorală Centrală, precum şi însăşi concurenții electorali şi membrii partidelor politice care-i susțin.

Concurenții electorali trebuie să țină cont că orice acțiune care este tangențială sau direct legată de folosirea imaginii copiilor, pe pliante, în spoturi electorale, agitație electorală poate genera riscuri în ceea ce privește viața privată şi dezvoltarea copilului. Convenția privind drepturile copilului prevede expres nu doar obligația de a proteja viața copilului, dar şi a-i asigura o dezvoltare prielnică şi care-l integrează în societate: „Statele părți vor face tot ce le stă în putință pentru a asigura supravegherea şi dezvoltarea copilului” – art.6, alin.(2).

Legea nr. 338/1994 privind drepturile copilului în articolul 13 alin.(3) stabilește pentru titularii de obligații interdicția de a implica copiii în activitatea politică şi asocierea lor în partide politice, dar nu sunt prevăzute sancțiuni pentru demnitarii, funcționari publici, actorii electorali care folosesc copiii şi imagini cu aceştia in activități electorale. [12]

Acest fapt se referă cu precădere la deținătorii de obligații, astfel încât interdicția de implicare a copiilor în activitatea politică şi asocierea lor în partide politice este imputabilă exclusiv deținătorilor de obligații. De cealaltă parte, este important a menționa faptul că interdicția nu este imputabilă titularilor drepturilor-copiii în pofida libertăților lor de asociere şi participare.

Este important a identifica, în acest sens, categoriile de persoane care cad sub incidența termenului de deținător de obligații (concurenți electorali), în sensul art.1 a Codului Electoral a Republicii Moldova. [13]

Un aspect interesant din punct de vedere practic îl constituie activitatea Avocatului Poporului pentru drepturile copilului în vederea monitorizării

respectării drepturilor copiilor în perioada campaniei prezidențiale din 2020. A se vedea Raportul Avocatului Poporului pentru Drepturile Copilului privind Utilizarea imaginii copiilor în legătură cu scrutinul prezidențial din 11 iulie 2021. [14]

(3) Conceptul de protecție a datelor cu caracter personal vizând copilul urmează a fi examinat în coroborare cu sferele vieții cotidiene în care acestuia îi pot fi prelucrate datele cu caracter personal.

În speță, datele cu caracter personal a unui copil pot fi prelucrate frecvent de către instituțiile mass-media, care mereu au tendința de a reflecta noutățile actuale ce au loc în viața de zi cu zi. În acest context, sunt relevante normele din Codul Deontologic al Jurnalistului [15], la fel, Ghidul de stil cu norme etice a jurnalistului, aprobat de membrii Asociației Presei Independente. Ghidul, recomandă evitarea de către jurnaliști a stigmatizării copilului: „se vor evita dealtfel și descrierea manierei în care au fost expuși represiunilor, inclusiv violențelor fizice și psihice sau discriminării, ori excluderii din comunitățile lor”. [16]

Esențiale contextului sunt și prevederile art. 4 din Legea cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației, în corespundere cu care unul dintre principiile de bază privind protecția și realizarea intereselor superioare ale copilului în sfera informațiilor accesibile public, este coordonarea obligațiilor și a responsabilităților ce revin statului, autorităților publice, entităților care pregătesc informația accesibilă public, care o difuzează și care participă la aceasta, jurnaliștilor, organizațiilor profesionale ale acestora, precum și părinților (tutorilor, curatorilor), cu privire la protecția intereselor superioare ale copilului.

Și instituțiile de învățământ zilnic prelucrează date cu caracter personal. În conformitate cu Orientările generale elaborate de grupul de lucru „Articolul 29” pentru protecția datelor 0829/14/RO/WP216 substituit de Consiliul European pentru Protecția Datelor (EDPB) „tot mai multe școli creează pagini web destinate studenților/elevilor și familiilor acestora, iar aceste pagini web devin principalul instrument de comunicare externă. Școlile ar trebui să cunoască faptul că difuzarea de informații personale garantează o respectare mai riguroasă a principiilor fundamentale privind protecția datelor, în special minimizarea și proporționalitatea datelor; în plus, se recomandă punerea în aplicare a unor mecanisme de acces restricționat, în vederea siguranței informațiilor respective cu caracter personal”. [17]

În acest context, prelucrarea datelor cu caracter personal atribuite în activitatea pre-școlară și/sau școlară include o parte semnificativă din activitățile cotidiene ale copiilor, iar importanța atenționării acestei prelucrări de date cu referire la copii, se datorează naturii sensibile a multora dintre datele prelucrate în instituțiile educaționale, precum și lipsei de maturitate de a percepe impactul acestora de către copil, care, are nevoie de protecție și ingrijre specială, inclusiv, o

protecţie „garantată de lege împotriva unor astfel de imixtiuni sau atacuri” şi psihologică adecvată.

Un exemplu elocvent, în contextul tematicii abordate, ar putea fi colectarea în absenţa unui consimţământ a datelor cu caracter personal vizând copilul, cu ulterioara publicare a acestor date. Aici urmează a fi precizat însăşi faptul că copii, cum a fost menţionat anterior, reprezintă o categorie vulnerabilă de subiecţi de date cu caracter personal, prin urmare părinţii sau reprezentanţii legali trebuie să fie la curent cu categoria şi volumul de date prelucrate. Totodată, o astfel de acţiune prin esenţa sa reprezintă şi o ingerinţă în viaţa privată a copilului.

În context, conform pct.3 din anexa nr.1 la Cerinţele faţă de asigurarea securităţii datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaţionale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 1123 din 14.12.2010, din categoria obişnuită a datelor cu caracter personal fac parte (relevante contextului): numele, prenumele, sexul, data şi locul naşterii, adresa domiciliului, imaginea, vocea, datele de geolocalizare, datele personale ale membrilor. [18]

În speţă, pentru a sesiza esenţa protecţiei datelor cu caracter personal a copiilor, putem remarca hotărârea emisă de către Judecătoria Chişinău pe marginea cauzei contravenţionale cu nr.4-1297/2020 din 18.09.2020. [19]

În concluzie, Codul Contravenţional al Republicii Moldova, în art.90^1 prevede că: „Difuzarea informaţiei publice cu impact negativ asupra minorilor şi/sau încălcarea legislaţiei privind protecţia minorilor de impactul negativ al informaţiei publice, se sancţionează cu… amendă, …cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an. ” Observăm o aplicare limitativă a acestor dispoziţii cu referire doar la impactul negativ al informaţiei asupra minorilor. Considerăm imperios de a dezvolta cadrul legislativ prin prisma imperativului standardului internaţional, încât orice încălcare adusă vieţii private şi imaginii copilului să fie posibil de calificat şi sancţionat.

Referinţe:

1. CIUGUREANU-MIHAILUȚĂ, C. Evoluția istorică a instituției protecției internaționale a drepturilor copilului, În: Revista Națională de Drept, Chișinău, 2009, nr.3.
2. FULCHIRON, H. De l’intérêt de l’enfant aux droits de l’enfant - Une Convention, plusieurs regards (Tome 1), IDE, Sion, 1997.
3. Raportul Comisiei Europene în cazul Van Oosterwijk v. Belgium, 1979, reprodus în Short Guide to the European Convention on Human Rights, Strasbourg, 1998.
4. MANFRED, N. U.N. Covenant on Civil and Political Rights: CCPR Commentary, Kehl am Rhein; Strasbourg; Arlington, Engel, 1993.
5. BENEŞ, O. CEDO şi protecţia datelor cu caracter personal, p.35. [Accesat:11.10.2022] Disponibil: https://ulim.md/sju/wp-content/uploads/SJU-

1-2-2015-Olga-BENE%C5%9E.-CEDO-%C5%9Fi-protec%C5%A3ia-datelor-cu-caracter-personal.pdf
6. DETRICK, S. A Commentary on the United Nations Convention on the Rights of the Child (The Hague: Martinus Nijhoff, 1999.
7. Codul Serviciilor Media Audiovizuale al Republicii Moldova nr.174 din 08.11.2018. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 462-466, art.766.
8. Legea nr. 30 din 07.03.2013 cu privire la protecţia copiilor împotriva impactului negativ al informaţiei. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 69-74, art. 221.
9. Legea nr. 1227 din 27-06-1997 cu privire la publicitate. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr. 67-68, art. 555.
10. COJOCARU, V., VERDEŞ, A. Specificul protecţiei imaginii copilului de către serviciile media audiovizuale în contextul legislaţiei naţionale. Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, 10-11 noiembrie 2021. Rezumate ale comunicărilor. Ştiinţe juridice şi economice, Chișinău: CEP USM, 2021.
11. Dreptul la protejarea propriei imagini. Fișă tematică, 2019. [Accesat:11.10.2022] Disponibil: https://www.echr.coe.int/Documents/FS_ Own_image_RON.pdf
12. Legea nr. 338-XIII din 15.12.1994 privind drepturile copilului. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 13, art. 127.
13. Codul Electoral al Republicii Moldova nr.CE1381 din 21.11.1997. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr. 451- 463, art. 768.
14. Raportul Avocatului Poporului pentru Drepturile Copilului privind Utilizarea imaginii copiilor în campaniile electorale. [Accesat:11.10.2022] Disponibil: RaportELECT2021-.pdf (ombudsman.md)
15. Codul Deontologic al Jurnalistului, [Accesat:11.10.2022] Disponibil: https:// consiliuldepresa.md/ro/page/codul-deontologic-al-jurnalistului-din-r-moldova
16. Ghidul de stil cu norme etice a jurnalistului, [Accesat:15.10.2022] Disponibil: https://www.consiliuldepresa.md/upload/ghid_final.pdf
17. Avizul 05/2014 privind tehnicile de anonimizare, [Accesat:25.10.2022] Disponibil: https://www.dataprotection.ro/servlet/ViewDocument?id=1270
18. Hotărârea de Guvern nr. 1123 din 14.12.2010 privind aprobarea Cerinţelor faţă de asigurarea securităţii datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaţionale de date cu caracter personal. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, Nr. 254-256 art. 1282, [Accesat:25.10.2022] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=16012&lang=ro#
19. Hotărârea 4-1297/2020 [Accesat:25.10.2022] Disponibil: https://jc.instante. justice.md/ro/pigd_integration/pdf/f855bdeb-07d7-413d-b372-6d7bfbc2dc44